

esse. Manifestū est eum nō esse longe a predictis erroribus quoniā comitantia naturalis nō est inter aliqua que nō sint adiuicem in comparatione causalitatis et effectuatatis aut que nō cōmunicent in causa que cogit ea simul esse. Sicut q̄ illi qui comittantur in causa q̄ facit inter eos comitantia. Sicut in subiectione et familiaritate regia. Sic se habet et in omni causa et qua naturaliter prouenit multitudo causatorum. Sicut vides q̄ grana multa comittantur se in una spica. quoniā ex una causa generante ea. omnia simul sūt. Uerum in rebus huiusmodi non est alterius comitatiū dignius ut sit signus alterius q̄ econuerso. Quare non potius stelle vñ dispositiones earum signa sunt rerū sublimariū q̄ econuerso. non autem est audiū adhuc ut de statu stellarum vñ dispositionibus alijs consulte vñq̄ fuerunt res sublimares. Ampli⁹. Cum stelle et dispositiones earū oīno necessarie et immutabiles sint. dū positiōes dico. id est motus et ille que per motū sunt videlicet coniunctiones et oppositiones aspect⁹ et alia que huiusmodi homines obseruare consueverunt in stellis. Res vñ sublimares particulares scilicet et voluntarie ptingentes sint et corruptibiles atq; aliter et aliter se habere possibles. Manifestum est non posse esse naturalem comitantiaz inter bas et illas et hoc est quoniā res sublimares antedictæ sua corruptione et instabilitate continue defuerunt statum et stabilitatem illarū. Qd si dixerit q; per intentionem et voluntatem significant stelle et earum dispositiones res antedictas et dispositiones earum tunc significatio earū ē quedam locutio. Huiusmodi autem erroris destructio est prima per hoc quia cum non loquant nisi hominib⁹ et ppter homines et omīnibus hominibus cōmuniter necessaria sit praevidētia seu presciētia euētuū suorum tunc necesse est vt omīb⁹ hominibus loquantur. Alle p dispositiones suas euentus eorum. n. Cum igitur locutio nem huiusmodi nō audiant vel intelligat. nisi rarissimi et p paucissimi frustra et vane loquuntur eis talia. hoc enim est ac si surdis loquerentur. Ampli⁹. Cum loquātur sic p intentiones et volūtates necesse est res b̄moi p̄stitas esse et certas apud celos et stellas. Qua de causa necesse ēt eas cue mirū licet ratio ista possit bre calumnias li-

cer em̄ oīa futura p̄stila sint atq; certissimā apud sapientiā creato:is tamē nō ex necessitate futura sūt tamē verisimilē ēt demonstratione declarabile q; si apud homines certa essent et sc̄it huiusmodi futura nō esset effugere vlo modoꝝ qn eīnt et necessaria. De hoc autē satisfiet tibi de cura et gubernatione vniuersi. Ampli⁹. cū iste locutiones celestes seu significationes ex necessitate vere sint et immutabiles hoc ē videlicet duob⁹ modis vt et nō significare nō possint q̄ significant et aliud vel contrarium significare non possint q̄ dico ppter sermones ppheticos quorū debes hic res miniscvit clare intelligas q̄ bicdico. Quia igitur celū mentiri impossibile ē necessitate res euēnire put eas significat et loquif q̄ re aut non significat aut loquitur particula ria cōgruentia de futuro vel illa ex necessitate euēniet. Ampli⁹. Lū celum sciat res hūanas p̄ticulares et voluntarias et etiam naturales. Scit ergo q̄ de hominib⁹ audiāt et intelligāt locutiones et significatiōnes suas. et similiter q̄ nō intelligāt vel nō audiāt notiū esteis. Cur igit̄ illis loq̄t. Quis em̄ surdo quē nouit esse surdū loq̄ velit. Ampli⁹. fm̄ opiniones eoz omnia secreta hominū loquif et clamat celū etiā cogitationes hominū de inueniēdis enīz cogitationib⁹ p̄ significationes stellarum ipi libros habet et multi ex eis scripserunt. Quare nihil est occultū apud homines q̄ celū nō detegat et reuelet nec thezaurum. nec cogitatio nec p̄siliū. Nihil ergo pmitit quantū in eo ē apud eos esse secretum. Quare quantū in eo ē et p̄fundit homines et turbat adiuicē eos dum pditiones multates et occultas inimicicias eorum. pdit imo palaz et publice clamat. Quare si omnes homines essent periti astronomi. Nihil esset secretū inter illos. Ampli⁹ vel status iste p̄sens stellarū et mūdi sublimaris ē habitur finē fm̄ huiusmodi errore aut nō ē habitur. Qd si dixerit q; statū mūdi sublimaris habitur ē finē. Sed statū celestis nō tūc ergo mentief totū celū loquef ei et significabit easdē dispositiones rerū hūanarū q̄s et mō p̄ easdē dispositiones suas hoc ē p̄stellations cū post fines mūdi sublimaris files p̄stellations futurū sint in celo. ppter ppetuitatē et immutabilitatē motū ipsius. Si vñ dixerit quia neuter habitur ē finē hoc destruet tibi in tractatu de renouatiōe yniuersi et ē error.